

СЛАВЯНИКЪ

ГОДИНА IV.

Русчукъ 5 Мартъ 1883.

БРОЙ 68

Излиза два пъти въ седницата всяка:
Сръда и Събота.

Цѣнъ:
За година 5 ер. рубан гови.
За шестъ месеци 3 ер. рубли

Сичко, което са относя до вѣстника, надписана са направо до
T. X. Станчевъ въ Русчунъ.

Неплатени писма не са приематъ.
Ръжописен назадъ се непрѣща.

За Обявления се заплаща:

За всѣки редъ при прѣвъ пътъ 20 стот.
За втория пътъ 10 ,

Гне Редакторе на в. „Славянинъ“!

Въ брой 63 на уважаемий ви вѣстникъ като говорите по медецинската часть казвате: „жаль ни е че при сто доктори бѣлгари, този вѣпростъ е останалъ да ся повдига отъ единъ простъ смъртенъ като настъ; длѣжностъ обаче на всѣкиго отъ настъ е, да пази както народната парица, така и народната гордостъ.“

Азъ г-не редакторе колкото си напомнямъ, еще отъ 1879 и до тая година, ся е доста писало и говорило по тая часть и нема освѣнъ да разглѣдамъ вѣстници „Бѣлгарски гласъ“, „Марица“, „Свободна Бѣлгария“, „Независимостъ“, „Витоша“ и пр. отъ 1879, 1880, 1881 и 82 година и ще ся увѣриме, и колко още дописки които са остали, подъ разглѣдъ на редакторите, не обнародвани по разни причини.

За това не трѣба да се обвиняватъ само докторите, понеже иѣкои отъ тѣхъ си направили длѣжностъта и че тѣ не са самитъ и главнитъ причини на това състояние на медецинската часть въ Бѣлгария.

Най-главната причина и источника на злото, е основата която положи, още отъ началото, г-нъ докторъ Моловъ, на това учреждение, като не иска да слуша ни единъ докторъ отъ толковато, които бѣха гъ Търново, въ врѣмето на първото народно събрание, иѣ направи уставъ по своему, като се показва, още отъ тогава самовластенъ и не защити интересите освѣнъ на своятъ приятели и привърженици, отъ които чакаше бѫджа подпорка на властта си. Всѣки знае, туй не е скрито, и вѣстниците писаха. Той бѣше ся самъ, вѣроятно, назначилъ въ първия уставъ шевъ по санитарната часть въ Бѣлгария, понеже само негова милост бѣль докторъ бѣлгаринъ отъ Московския университетъ, а за другите доктори, лѣкарі, врачи и параврачи не направи никаква разлика по академическите имъ степени и пр. както се прави въ Россия и на всѣкадѣ, гдѣто има рѣдъ и оправа. И това го направи, вѣроятно умнѣленно, да покровителствува недовършелътъ доктори, които непременно щѣха да му бѫдатъ подпорка както и видѣхме, отъ посѣщ., че са въспользоваха съ по 2 и 3 високи и тѣсти служби, като ги и разглагати да се подписватъ и до сега, бѣзърамно, доктори, като че са намиратъ между дивъ народъ, който не знае кой има право да се наименува докторъ бѣло по правото, бѣло по медецината. Да попитаме тия г-нъ Молови приятели: могатъ ли въ Россия, гдѣто са учили, да се подписватъ доктори?

Както казахме по горѣ той употреби всички срѣдства, направи всичко за да си усигури приятелите които трѣбвало да му бѫдатъ подпорка и вишегласие. Нема да се простирамъ много, врѣхъ това, понеже доста се писа, говори и видѣ на дѣло. Всички доктори ви-

дѣха и виждатъ какъ са отивали и отиватъ, у настъ, санитарните работи. Не само докторите, иѣ даже и народа, чрѣзъ своите си представители каза въ камерата; „Върховния медицински съветъ не отговаря на назначението си“.

Ако въ друга държава народното представителство бѣше отправило такъвъ единъ вердиктъ на едно такова учреждение, то такива господиновци отколѣзъ бѣха си обрали крушитъ, иѣ вижда са че у настъ има много дебелоочи хора!

Колкото пѫти са е писало за медецинските бѣркотни въ княжеството, почти никога не са се защитявали личности, иѣ всѣкога се е говорило за принципъ, за легално нарѣждане на това учреждение, както е по цѣлъ образованъ съветъ, а не както е, може бити, въ Абисиния. Иѣ кой слуша вѣстници, кой дава внимание на публично мнѣніе!?

Нашитъ дипломати се занимаватъ съ по голѣми работи, отъ колкото съ такива прости работи, каквото е здравието на населението, а пѣкъ скромнитъ врачи си плематъ кониницъ, както вълкътъ, въ мъглѣтъ врѣме си лови ягнетата.

Понеже не сме изучили, още добрѣ, закона за прѣсата, затова нема да влизаме въ критики, ще извлѣчимъ само нѣколко рѣда, отъ писаното до сега, въ разни вѣстници, за да читатъ и узнаятъ и ония, които не са чули и разбрали, какво се е вършило и съѣдвада още да се върши въ прекрасна Бѣлгария отъ велики патриоти, които за благото на мати Бѣлгария са испълнявали по 2 и по 3 службы.

За доказателство, че не са е писало пристрастно за г-на д-ра Молова, ето нѣколко рѣда, извлѣчени отъ разни вѣстници: „Както и да е, нема съмнѣніе че дѣятелниятъ прѣсѣдателъ г. Моловъ въ тая си инспекция изъ Бѣлгария, е забѣлѣжилъ и събрали доста материаль, които може да заслужи на медецинския съветъ за подобрене на санитарното състояние въ Бѣлгария, което до сега е било много занемарено..“ На друго място пѣкъ, ето че срѣщаме, въ „Бѣлгарски гласъ“ отъ 20 Февруарий 1872 г.: „отъ това излиза, че общото мнѣніе на докторите е, че и г-нъ генералъ Гrimъ нема да направи нищо, ако отива по теорията и практиката на г-нъ Моловъ и ако не почне нарѣждането на санитарната часть въ Бѣлгария отъ основата: т. е. отъ самия нереномъ като гуди всѣки единъ на мѣстото си спорѣдъ академическите му акти.“

„Повѣтчето доктори додоха до заключение, че единъ човѣкъ самъ, бѣль г-нъ д-ръ Моловъ или г-нъ Генералъ Гrimъ, не ще сполучи да тури на единъ добъръ, легаленъ и справедливъ пѫтъ медецинските работи въ Бѣлгария.

„Самото легално и справедливо срѣдство би било единъ съборъ отъ доктори (а не врачи и фелдшери привърженици

ци на г-на Молова), иѣ доктори съ дипломи и избрани отъ самитъ истински доктори. Ако това е невъзможно, тогава неостава друго срѣдство, освѣнъ самъ Дѣржавниятъ съветъ като компетентенъ и безпристрастенъ да се произнесе върху тоя доста важенъ, за страната ни и за медецинския персоналъ, вѣпростъ“.

Ето че прѣдвижданията на дописника, се забѣдиха. Какви реформи виждаме?! Старата Молова система се слѣдва: за старии врачи все ония безъ титлата доктори се назначаватъ, а за тѣхни помощници (ординатори) настоящи доктори се полагатъ. Въ войската тоже се даватъ чинове майорски на хора които не са били, както се изразявате и вий, нито солдати, както стана за чудо, съ г-нъ д-ра Христовъ, когато въ Бѣлгария има толкова военни доктори, които въ други държави са занимавали доста важни военни служби и един са постъпили въ бѣлгарската войска еще отъ началото на формиранието ѝ и които са били доктори на баталони и полкове и са стоели въ военно врѣме, въ шанцове подъ крушуми и обузи. Трѣбование и г-нъ Христовъ да направи първо това и тогава да тури съ гордостъ, които толкова му се ревнятъ, искаватъ еполети, а не да се испрѣчи и вземе правото на толкова военни доктори, които много са гризали сухаря заедно съ солдатите.

Иѣ кой е кривъ?! Нашитъ министри, нашия Дѣржавенъ съветъ, не знаятъ ли и не виждатъ ли тия работи?! Тѣй ли ставатъ такива работи въ образованитъ дѣржави, на които въ пѫти сме тръгнале! Тѣй ли се спечелва доброто общо мнѣніе, любовъта, почетъта и уважението отъ страната на единъ народъ, който е естествения и легалния сѫдия на общественитетъ си работи и интереси?!

Бѣлгария, 20 Февруарий 1883 г.

Единъ Докторъ.

ИСТОРИЯТА НА ФРАНЦУЗСКИЙ ПЕЧАТЪ.

(Отъ Едуарда Лабуле).

(Продължение).

Когато свалиха императора, сената се стрѣсна и захвани тутакси да заявява пакъ принципътъ отъ 1789, като обвинява Наполеона въ това, че той потъкала свободата на печата. Почтениятъ сенатори бѣха забравили своя четиридесетъ годишенъ сънъ, и нареда, смаянъ отъ магистерскиятъ думи: „принципътъ отъ 1789“ отново повѣрба на свободата. Французската конституция искала себѣ си печата на това общо безумие. Въ 8 статии е казано: „че французи иматъ право да обнародватъ и печататъ своятъ мисли, като съобразяватъ съ законите, които сѫ дѣлжни да пресъдѣватъ злоупотребленето на тая свобода. Първия законъ, представенъ отъ Реставрацията, законъ отъ 21 Октомври 1814, подчинява бремуритъ на цензура, вѣстниците на кралевско дозволение, а печатарите на вземане патентъ.“

Въ 1815 императора искрено подари свободата на печата; той дѣйствително бѣше начихъ да вѣрка въ свободата, въ тан миута, когато Франция вече престана да вѣрва въ него. Законътъ отъ 1819, съставенъ отъ пеизѣзъми хора, които революцията не може да изѣбкува отъ тѣхната безумна страсть къмъ принципътъ отъ 1789, законътъ отъ 1719, казавъ, унищожиха всѣкакви предварителни мѣрки, освѣнъ, залога предаването на сѫдъ съ следни засѣдатели пресъдѣлението и простиликъ по дѣлата на печата, и най-сетиѣ, предоставянието на обвинения лична свобода безъ по-ръчителство.

Такива волности не можаха да се продължаватъ много време. Беррийскиятъ ерцогъ бѣше убитъ, и единъ отъ краенорѣччивите гласове, каквито се намиратъ всѣкога въ подобни случаи, тутакси прогласи: „сабята, която събори

херцога, това—бъш либералната идея². Не ли по тоя начинъ Ракасъкъ и Даменъ бъха подбудници на цареубийство? И ето отъ 1820 до 1822 предизвикатъ и мъдри закони възстановиха предварителното разрешение и цензурана, въ същето време уничожиха съда съ съдебни заседатели и дозволиха на правителството съдове да осъждатъ, временно да прекратяват или съвсъмъ да спиратъ вѣстниците „за наридането имъ.“ Тукъ се грижатъ вече не за фактовете, а за намѣренията. Да покровителствува пригелите, да назоваватъ враговете—такава бъше мисълта на министерството, съставено отъ дълбокомисленни политици и истински държавни маже.

Въ 1828 Мартиникъ искаше да направи съюзъ съ революцията; но партията на царя било съдъде това, и повълнението отъ 1830 уничожиха свободата на печата. За зла честь на страната, това бъше време на заблуждението: бразенската власт бъше паднала затова, че простираше твърдъ на далеко мъркъ на предварителността. Ти докани Грамотата, за да даде да възтържествуватъ принципите и да даде на страната закони, основани на справедливостта и любовта. Но и отговориха съ революция.

Французската конституция отъ 1830 казва, че цензураната никога не може да бъде възстановена: закона отъ 8 октомври 1730 възстанови законите отъ 1819, и отново предаде печата на заседателски съдъ. Но не се уничожиха нито залогъ, нито гербовото мито. По тоя начинъ, най-различните отъбъки (пиансе, ренкъ, ченитъ) и най-раздължените секти тръбаше да възживатъ подъ малки брой пръвборци, лесно узнавани. И памът смъсената тълпа, одушевена отъ разни видове страсти и мисли, получи съдесицилизирана войска, въвкога готова да отиде на обаждания. И нюко буйни поклонници на английскиятъ адептъ бъха предложили да представятъ кръсъцътъ, караулата и клевегигъ на вѣстниците на общественото равнодушие и на презрѣнието на честните хора. Тъ бъха се одързостили да говорятъ, че въ страна, гдъто печата новече отъ всяко се занимава съ кръсъби, хората го слушатъ най-малко. Но правителството, по добре възхновено и вънно на французския дълъгъ на честта, прие борбата въ заседателски съдъ. Прокурорътъ пръсаха чудеса отъ сладкодумство, адвокатътъ на националитетъ никога не бъха по-добре възхновявани. Бразенската власт, камаритъ, правителството—всичко редовно се пакостеше и бранеше, всичко се обаждаше, на всяко нападаха, всяко превъзнесаша. Всеки двър пътъ уголяваше се въ Франция боя на грабежните и затворените въ тъмници, а за измъчване назоването на простъпките и за усиливане наказанията, съчинали се бъха сентемвирските закони; посъдъ: изведнъкъ, въ единъ хубавъ денъ, правителството се изгуби, отнесен отъ бунтъ, и всички разбра, че кривътъ за това ивъцо бъха вѣстниците. Не е ли очевидно, че въ страна, гдъто всички мълчатъ—всички добруватъ? Наумътъ си Испания и кажете, не е ли сигурно такъвъзъ правителство отъ революции (политически преврати)?

Революцията въ 1848 даде изъменъ просторъ на вѣстниците. Франция бъше вътъръло; между народа се разпространяваха най-чудни мисли; отъ печата се използватъ и го злоупотребяватъ.

Единъ отъ моите стари приятели (казва автора), когото имали слабостта да слушатъ, казва, че въ това страшно време печата дозволи на всички да се познаватъ единъ другъ и да дойдатъ до съговаряне, и че печата именно направи, да се повтори да лютиятъ гъсто отъ 1793.

Речението старецъ бъше далъ да му подвържатъ вѣстниците отъ това жално време и постави въ тъхъ съдъни епиграфъ, застанъ отъ Корнела:

На печата отъ 1848.

Той направи много добро, зада се говори за него доно, Той направи много доно, за да се говори за него добро.

Старецъ се одързости да притури, че Франция националъ съ това положение, и че тя би привикала на свободни вѣстници, като Митридатъ на отровътъ; но, кое то е несъмътъни, държавниятъ превратъ побърка на Франция да приеме лошиятъ наименъ и тихичко приведе я паздро къмъ здравите предания на консулството.

Тогава се направи опитъ, който се продължава и до днинъ, и който е, разбира се, едно отъ любопитните изнамървания отъ посъдъниятъ вѣкъ. Той способъ е този, че остроумъ, щото същиятъ тутакси приеха четириътъ голъмъ държави, които вървягъ на чело на цивилизацията: Испания, Турция, Австрия и Россия. Да ищешъ държа на мъсънината би било глупостъ; но то може да бъде по-просто, по остроумно и по благородство, като да туришъ очила на всички любопитни и да съразмърши тъхънни диаметъ, цветъ и приближенето съ обстоятелствата на даний часъ и денъ? Това направи указа отъ 1852, който управлява печата вече 16 години. Безъ да лъсти, може да се каже, че това е художествено произведение на политическото законодателство или на законодателната политика. Всичко бъше предвидено, пресятнато, съобразено съ неподражаема предизвикателност. Не е доста да се каже че печата бъше само успокоенъ; той въ същото време бъше и преобразуванъ. До тогава той бъше нестроенъ вънъ отъ всички мъсъни и всъкакви интереси; сега той е оръдие на неукоритена точностъ; стига само да се написе подношението и тога ще се поизнеси по желанието ти. Въ повечето случаи правителството дава мотивъ и посъдъ спира промътъ, ако не му се арестуватъ. Той законъ, както споменавахъ забълтъва Персии въ циркуляра си отъ 1853, е една отъ най-големите ползи, които направи правителството на Франция. Сега не трбва да се измъжътъ отъ това неотговорно и невидимо правителство, което съ лицемъри съвсъмъ мамишътъ гражданъ. Печата стана уменъ и скромътъ; той не може да разпространява въ страната безредици, и все пакъ не закача никакъ свободата на умовете. Всички има права да осъждатъ либерализма на министърътъ и да се радватъ на неограниченътъ на администрацията.

Като казвамъ, че всички има право да се радватъ, азъ отивамъ малко надалечъ. За да издавашъ вѣстникъ съ политическо икономическо съдържание, трбва да имашъ предварително разрешение отъ правителството. Въ отношении къмъ вѣстниците свобода значи привилегия. Твърдъ е естествено, че правителството запазва привилегията за приятелите си и отказва на ония, които иматъ единакви съ тъхъ мъсъни. Коренната основа на всичка здрава политика—е да управлявашъ за себе си, а не за другите. Ако се позволяше на старите партии да говорятъ, какви безредици би ста-

нали? Не видѣха ли, че пъкъ си, ужъ либерали, искаха (чрезъ брошюри) печатна свободата на общнинъ и администрацията децентрализация? Види се, че това са легитимистътъ! Че ибма ли хора, които печатно съмътъ да съжалаватъ за прокънга парламентска система и за отговорността на министъръ,—тия умразил учреждения които въ продължение на 18 години принудиха Франция къмъ унизителната длъжностъ, сама да се занимава съ работите си? Това са орденистътъ! Нѣма ли католици, които отъ името на черквата си искатъ свободата на обучението, правата на съдружанието и на събирането (митинга)? Това са Незуитътъ! Дозволете на тези нездадени честолобци да издаватъ вѣстници, и какъвъ шумъ ще има, какво възнуване, какъвъ скандалъ! Напротивъ, като карать да излятъ старите партии, като не позволяватъ да докачатъ безъ согласие правителството и то къмъ настонцето, и то къмъ бѫдещето, поддържа се оная обща хармония, която не се покваря отъ никаква фалшиви пота.

Има хора прениздри и съ тъжъкъ характеръ, които се осмѣяватъ да говорятъ, че при такава система свободата на печата—е изразъ звука. Тъ паумътъ принципи отъ 1789, принципи признати, пристиги и обнаградвани отъ конституцията отъ 1852 и питатъ: но какъвъ начинъ може да се съгласи монополията на вѣстниците съ статията „Декларация на човѣческия и гражданска права“, за която поменяхъме по горѣ?

Въ числото на тия тъй наречени политици, които можаха да станатъ първа жертва на святата дързостъ, ако не ги назове правителството, имаме даже и хора, които до толкова бѣха привикатъ отъ Английски и Американски празни мисли, че съмъхаха да казватъ съ Сторта Мила, единъ отъ най-отчаяните мечтатели и демагози, — че свободата на печата е безусловно право, че той въпросъ е отъ социаленъ интересъ, и че правителството, основано на върховността на народа, е длъжно да уважава тая свобода, която е неизпъмъното условие, основание и гаранция на всичките други. Такива мисли съ остатъци отъ толкова лихъливъ либерализъмъ, съ който бѣха заразили Франция преди петдесетъ години Лафайетъ, Бенжаменъ Константъ и г-жа Сталь. Отговора имъ е твърдъ прости: Райе-Коларъ и приятелите му отговориха още преди 50 години. Тъ първи бѣха заявили и внесоха въ Французкиятъ законъ новъ принципъ, че между свободата на мъсъната и вѣстниците пъма нищо общо. Въ тия просветени приятели на свободата, правителството намѣри ония основни спомни, които не допускатъ печата да се заблуждава и тия лягки основания бѣха изразени твърдъ категорически въ циркуляра на министъра на вътръшните работи отъ 17 Септември 1859.

Правото да са излагатъ и разпространяватъ мъсъната, право признаджане на всички Французи, е едно отъ завоеванието на 1789, което не може да се вземе отъ народъ толкова просветенъ, каквито съ Французите; но това право не тръбва да се съмъска съ свободата на печата посредствомъ перодически вѣстници.

Вѣстниците съ събирането имъ, организувани въ държавата. При всички правителства тъ съ били подчинени на особения законъ. Отъ тукъ съдъва, че правителството има права и длъжности на некоючили предизвикателност и особенъ надзоръ надъ вѣстниците, и, когато то, правителството, непосредствено, по административенъ редъ, наказва злоупотреблениято, то не наруша свободата на печата, то само употребява единъ видъ запазване на обществените интереси. Какъвъ да се отговори на това? Исто е, че вѣстниците като съ събирането имъ отъдънали личностъ не може да има право да си изскажатъ всички сутрини мъсъните на публиката, и че ако се събератъ на едно място четири души, правителството има право да ги надизира; изражението „съла събирането“ е добро за всичко.

И тъй предварителното разрешение е мърка прекрасна: тя не дава право на враговете да възьтъ въ крънностъ: но ако да можешъ ибъкъ отъ тъхъ да направи това? И въ такъвъ случай правителството, което има особени права и длъжности за предизвикателност, не остава безъ оружие. Особенъ указъ може да сирие вѣстника. За това не е потребно дори предварително осъждане, това е—военна мърка, които искатъ сама въ себе си своеето оправдание. Могътъ да кажатъ, че вѣстника бива ибъкъ твърдъ склонътъ имъ, на който цифата може да се въскочи на мъсъни, и че спиранието на такъвъзъ издание е конфискация (присъвяване), но това е само изразъ разговоръ. Както, у вѣстниците, свободата значи привилегия, тъй собствеността значи благосъщицо подкрепение и жалостъ положение. Тъзи, тъй наричанитъ собственици се състиняватъ, това е истини, но това не е тъхънна собственна вина: тъ съ съдъни и то съдъни съ престъпленията имъ, на които се извършили.

Впрочемъ, между разрешаванието, при което се разда вѣстника, и запретяванието, което го зарави, има цѣлъ редъ наследни и надгледни мърки, които могътъ да оставятъ вѣстника да живе тихично, но съ условие, да не излази на отворенъ въздухъ. Правителството никога не е деспотично; то не се бои отъ прениздри, то иска само да ги ражковиди, — повече нищо.

„Правителството“, говори окръжното писмо отъ 18 Септември 1859, „никакъ не иска рабско одобрение на свояте дѣйствии, то винаги не допуска вѣнци сернизи опровержения; то не ще съмъска пазарното си право съ систематическо противодействие и съумнително недоброжелателство. Правителството е много благодарно отъ тъзи случаи, когато властът се просвѣтива съ обаждане, но то никога не ще дозволи да се слущава обществото съ престъпници и престъпления съ враждебни и склонътъ имъ.“

По може да се изскажатъ съ по голъма мъдростъ и умрениеностъ.

Зная, че извърши, че не закона, а самата администрация ръшава въпросъ: систематично ли е противодействието и злонамърението ли е недоброжелателството. Ие пригутили даже (какво само не може да измисли людската хитростъ?), че правителството, като е обвинител и съдия въ своята си работи ще намѣри, че престъпствия съ толкова повече враждебни, колкото е по спомените укоръ, направени на министъръ. Но това е—справедливъ укоръ, и то ибъкъ отъ престола, наричанието на министъръ и тъкътъ имъ.

ищо не е поражавалъ и които се намѣсватъ въ обществените работи, сакашъ не виждатъ, че работите на страната се отнасятъ само до правителството.

Варна, 1883.

(Слѣдва)

Преводъка Стефания Н. Мирска.

По случай празнуванятия въ честь память на Жуковский.

На 29-и Януари т. г. се испълниха щъли сто години отъ денъ, въ който се бѣ родилъ единъ отъ най-великите Руски поети — Жуковски, въспомнателя на въ Бозъ почивши нашъ Царь Освободител.

Този денъ се е отпразнувалъ, съ особена тържественостъ, почти въ всички градове на обширното руско царство, отъ всички учебни заведения и литературни учреждения.

Мисля, че не ще бъде безинтересно за читатели ти, ако приведъ избраниятъ отъ „Нов. Вр.“ негови мисли, изъ собствените му произведения.

Но приди да сторишъ това, азъ намѣрвамъ за нуждно да дамъ вънко откъсъци отъ живота на този знаменитъ мажъ.

Вас. Андр. Жуковски (роденъ на 29-и Януар. 1783 г. а умръл на 15-и Апр. 1852 г.) е билъ синъ на една покръстена Туркина на име Салха, възъта заедно съ сестра си Фатма въ пътъ при паданието на Турската кръпостъ Бендеръ (1770 г.) отъ единъ крестьянинъ отъ хората на помѣщина Ат. Ив. Бунинъ изъ г. Бѣлевъ (Тулска Губ.). Християнското и име било—Елисавета Дементевна. Въ дома на Бунина, тя испълнявала длъжността на бавачка, изучила се, при дъщеритъ му—Варвара и Екатерина, да хортува по руски, показала дарба на къщовница и почнала да играе ролята на Агара на лѣглото на Мишенския Авраамъ (Бунина) който живѣлъ тогава въ с. Мишенсково (Бѣлевъ, уездъ). Ось него тя (приди да се кръсти) имала три дъщери, които скоро една слѣдъ др. умръли. Слѣдъ покръщанието си тя родила синъ, когото кръстили — Василий; кръстникъ му билъ Андр. Григоревичъ Жуковски, дворянинъ и приятел на Бунина, въ дома на когото отдавна живѣлъ. Адр. Григоревичъ оставилъ своето кръщениче и възъвънилъ въсънането му на себѣ си. Първоначалното си образование Вас. Андр. Жуковски получава въ г. Тула, въ пансиона на Х. Ф. Род. Когато се закрилъ този пансионъ, той почналъ да посещава „Народното училище“, отъ гдѣто скоро възъвънилъ съзнанието си. Въ 1797 г. него го настанили въ университетския Благороденъ пансионъ, отъ гдѣто, слѣдъ съвръшването на екзамена, миналъ на служба въ една търговска контора въ Москва. Но въ 1802 г. той напусналъ това място и се прибра въ родното си село. Чему се искало да мине на литературното поприще, като се занимава самостоятелно, въ което му спомогнала значително стъклената йоща въ Москва всегда домашна библиотека. Тукъ той пръвътъ елегията „Селска гробица“ (отъ Грея) и я помѣстилъ въ „Вѣстникъ Европы“. Го му стихотворение изведенашъ го постави на ръда между най-добрите руски поети. Ось тогава той покръщава Жуковски и спрѣставаше да се труди по полето на книжната. Въ 1808 г. той приелъ редактирането на ж. „Вѣстникъ Европы“ което напусналъ слѣдъ 2 год. и, се върналъ на въ селото си, съ цѣль да се посвѧти исклучително на поетията. На прощаване съ ученичките (дъщеритъ Веляминови и Юшкови) той написалъ и на голъмата отъ тъх

Аверелъ и Генрихъ Велики! тъзи вѣра е ималъ и Иоанъ Грозни, въ въ неговата душа тя е била губителна подигравка надъ Божеството и человѣчеството. Уважавай и почитай закона, като научишъ съ прѣмѣра си и другите да го уважаватъ: Законъ, прѣзираемъ и прѣнебрегаемъ отъ цари, не може да бѫде пазимъ отъ народа. Обичай и распространявай просвѣщението то е най силната подпорка на благовамѣренната власть; народъ безъ просвѣщение е народъ безъ достоинство; тѣмъ имъ се струва, че да се управлява е лесно само на тогова, който иска да владѣе само за една власть, — но, отъ същиятъ раби е по лесно да станатъ свирѣпи мятежници, всѣжи отъ преславенни подданици, които умѣятъ да цѣлятъ доброто на реда и законите, уважавай общественото мнѣніе: то често бива просвѣтителъ на Царя; то е най вѣрния неговъ помощникъ, защото е най строгия и беспристрастния съдия на исполнителите на неговата воля: мислите могжть да бѫдатъ мята, когато правителството съ прѣснително или бешено; общественото мнѣніе е винали на страната на правоъсѫдия царь. Люби свободата, т. е. правоъсѫдиято, защото въ него се съдържа и милосердието на царетъ и свободата на народътъ; свободата и реда сѫ братъ и сестра; Любовта на царя къмъ свободата уягчава любовта къмъ подчинение въ подданиците. Владѣй не съ силата, нѣ съ порядъка: истинашкото могущество и сила на царетъ не се състои въ числото на тѣхните воиници, а въ благоденствието на народътъ имъ. Бѫди увѣренъ въ думите: безъ довѣрие, нѣма уважение; неуважаемия е безсиленъ. Прибираи около себѣ си, само достойните да бѫдатъ твои помощници: същото самолюбие на царя, кое то отблъсва на далеч отъ него прѣвъходните, въ всѣко отвѣщеніе хора, прѣдава го въ жертва на користолюбивите раби, на губителите на честта му и на народното добро. Почитай народа си: тогава той ще стане достоенъ за уважение. Обичай народа си: безъ любовта на царя къмъ народа, нѣма и любовта на народа къмъ царя. Не се довѣряй всѣко му и не се вдавай да те лъжатъ хората и всичко земно, но имай винаги въ ума си идеала на прѣкрасното — вѣрвай въ добродѣтельта! тъзи вѣра е вѣра въ Бога! Тя ще защити твоя душа отъ прѣзървието къмъ человѣчеството, кое то е толкова нагубно въ лицето на правителя на хората. Наконецъ, въ заключение на думите на Йоанна Мюлера, съ които той завърши своята „Всемирна история“: — умѣреността е порядъкъ; а смисъла имъ не излъчай изъ прѣда очите на своята цѣль, върви напрѣдъ полегка, но постоянно; работи изъ легко, но за далѣко; поправай, не развалий; не прѣварай вѣка си и не оставай на задъ отъ него; не бивай неговъ рабъ но се съгласявай съ него свободно; ще владѣашъ съ него, ако не прѣзърви същата му; ще бѫдешъ негова жертва или ще окрѣшишъ себе си съ жертвъ, ако поискашъ да го прѣсилишъ.

Такива сѫ главните правила, които наследника на прѣстола е дълженъ да извлече, съ вѣре, изъ историата за себѣ си: свободното имъ излагане прѣдъ господаря е въ сѫщото вѣре и моя исповѣдь.

Да бѫдешъ робъ е нещастие, произходяще изъ обстоятелствата; да обичашъ робството е низость; да бѫдешъ неспособенъ за свобода е испорченостъ (разваленщина) произведена отъ робството.

Ентузиазма (въехищението) е благодѣтеленъ само тогава, когато той е пълнена любовъ къмъ идеалното обществено добро, съединена съ твърдостта на положителните правила на нравствеността, които сѫ признати отъ всичките за непрѣложени; или по просто да рѣкъ — само тогава, когато той е утвърденъ на вѣчното основание на Християнството.

Произшествията кипятъ, тичатъ, увирашъ се, блъскатъ се и се тласкатъ прѣдъ нашите очи, съ такава бързина и въ такава бъркотия, чо то никому не остава вѣре нито за наблюдението имъ. Същта е станала като желѣзенъ пѣтъ, по който се влѣгатъ, съ стремителна бързина, паровозитъ на сѫбитията въ всичките посоки; тѣ се мѣркатъ прѣдъ очите ни като признания, когато се срѣщаме съ тѣхъ и, отъ тѣзи-то срѣщи става по нѣкога странно сбогичване. Кой може да помисли, тукъ за спокойното наблюдение? Кому влиза въ рабо-

та оценката? кой може да каже, въ та-
кувъ случаи, сѫщата истина?

Освѣнъ да се вѣрва произволно, и-
нѣкъ не може, т. е. да се вѣрва по до-
броволното приемане, а не по убѣждение. Но, не всѣкотъ, чо желае да вѣрва,
вѣрва. Вѣрата е височайшия актъ на че-
ловѣческата свобода, тя е, въ сѫщото
врѣме и вицния даръ на Божията bla-
годать. Ний приемаме Божественото от-
кровение, като му покоряваме разсѫдъ-
ка; напата вѣра е съдѣствие на това до-
броволно покорение на разсѫдъка; тя е
и любовъ къмъ тогова, който ни дава
откровението. Нещастието не е ужасно
за двамата души; тѣ могжть да иматъ
една обща непоколебима твърдостъ, която
всѣкотъ единъ отъ тѣхъ не може да
има самъ.

Не се сърди на себѣ си, или ако ис-
кашъ да се гиѣши, то гиѣши се, но за
мако (късо), да не би тѣзи срѣди да
ти отнематъ бодростта на душата. Не
сѫди за себѣ си по мрачните, или кое-
то е йоще по лошо, по страданиетъ ми-
нути на душевните си мечти. Това сѫ
есени дни, които скоро прѣминуватъ!

Съмѣння животъ, разбираемъ въ
пълния му смисълъ, е това училище, въ
което можешъ да се научишъ на живо-
та пай добрѣ, но не съ безгрижни ра-
дости и съ поетически мечти, а повече
съ беспокойства, страхове и съ кавги съ
самаго себѣ си, които водятъ отъ раз-
дражението на душата къмъ търпѣніе-
то, отъ търпѣніето къмъ вѣрата, а отъ
ней къмъ сърдечната тинка и, всичко
това, пай посль, се слива въ едно нѣщо
въ безмятежна любовъ, а нейното име е
Богъ-Спасителъ.

Ний всинца сме тѣй създадени, щото
не можемъ да не чувствувааме това, кое-
то отъ само себѣ си влѣзва въ нашето
срѣдце; но ний можемъ да се не съгла-
сяваме съ него винаги. Въ та-
кувъ случаи всѣко едно лошо и недобро чувство,
ни се показва като людеко и чуждо намъ,
бива само като едно испитание, на ду-
шата, полезно пей, колкото и гимнасти-
ката на тѣлото. — Да си не помислишъ
че азъ съмъ взѣмалъ ролята на твоя на-
ставникъ

Въ околността на Триръ, въ цер-
квата на с. Оберъ Еммеля на Саара, бѣ-
ла открита една забѣлѣтелна латин-
ска надпись, написана върхъ стара една
каменна плоча. Съдѣржанието ѝ било
слѣдующето: „Кога Св. Марко допесе
пасхалното агнє, Св. Антоний ще праз-
нува Троица, а Св. Йоанъ — деня на
тѣлото Господио—същта ще се прѣпъл-
ни съ плачъ и писъкъ и ридания голѣ-
ми.“ Споредъ начисленето на календар-
итѣ тѣзи събития ще се паднатъ на
1886 год.; тѣй-като въ тѣзи год. Великъ
день съвпада съ деня на св. Марка, Трои-
ца—въ деня на св. Антония, а празни-
ка на Тѣлото-Господио — въ Пънавъ-
денъ. Въ прѣдсказанието на великия а-
стрологъ-Пострадамуса, 1886 год. е
тоже нарѣчена „най-нещастна“ год. на
сегашното столѣтие, макаръ и да не е
казано, въ какво именно ще се състои
бъдствията. Нека сме готови!

Превѣлъ: Визиревъ.

ДОПИСКИ.

Добричъ, 26 Февруарий 1883 год.

На всичко има край, ако и мнози-

на да вѣрватъ противното. Много пѫти
човѣцъти упоени отъ сподуката въ
своите дѣла, били тѣ добри или лоши,
забравятъ тая истина: на сичко има край и
вѣрвамъ че добрата имъ сѫдба, всяка
ще имъ се усмихва, безъ да обрънатъ
внимание, че обстоятелствата се изме-
няватъ.

Мѣжду тѣзи Божии създания е и
нашия околиски Началникъ К. Павловъ.
Покровителствуванъ отъ една невидима
сила, той е билъ възвисяванъ на служ-
ба, която, вѣрвамъ, не е даже мечтаель
предъ терезиитѣ на тютюнджийския дю-
кани на Яшяра въ Русчукъ. Не повик-
ванъ предъ сѫда да отговори по нѣкол-
ко завѣдени противъ него процеси, по-
неже тая невидима сила е замайвала про-
куроритѣ съ тѣзи дѣвъ лакомически ду-
ми: „Не прави скандалъ,“ направиха
нашия Павловъ както на поета Вазова
Митрофана, способенъ и достоенъ чело-
вѣкъ и забрави себе си до толкова, ѩо
то да не се минатъ нѣколко дена безъ
да бѫде герой на нѣкой скандалъ и произ-
воля. Намерението ми днесъ не е да
описвамъ всичките негови сканали, ѩе
доде и това време може би, ако и от-
частя да са е писало и говорило за то-
ва; но да изкажа единъ фактъ еще
пресенъ и защото виждамъ, че висшата
власть уморена вече отъ оплакванията на
мнозина противъ тѣзи личности, реши-
ла да земе строги мѣри за прекратя-
ванието на злото.

Благодарение на Г-на Джеборова,
Варн. Окръжънъ Управителъ и безприс-
трастието на туканий Финансовъ Под-
секретарь Н. Щеревъ, патоваренъ да
изследва послѣдния произволъ на този
замечателенъ Началникъ, за когото ѩе
говоря, ѩе са даде край на баптизумъ-
клука въ Добричъ.

Ето въ кѫсе: единъ добъръ денъ
Господъ Павловъ отива въ баня, но по
причина на многото жени въ нея, не и
се отдало приличната почетъ изискана
отъ тая Господъ и не била омита и
очесана преди другите жени. Съ една
дума Г-жа Началницата не останала bla-
годарна (!) Докачена отъ това, оплакала
се на мажка си. На другия денъ цѣлата
Полиция е на кракъ: притежателя на
банята е повикали и изруганъ, заповѣд-
ва му се да изгони слугите си отъ бания-
та; друго яче ще му се затвори банята.
Този отказва, но бива за нѣколко часа
арестованъ. Незадоволенъ съ това, Пав-
ловъ праша да му представятъ слуги-
ните отъ банията, които имали смѣлостъта
да не отаджатъ приличната почетъ на
Г-жа Началницата. Тѣзи отказватъ да
додатъ като си узнали, разбира се, учес-
та която ги чака. Павловъ затваря въ
такмница, за нѣколко часа мажка на
една отъ тѣзи служанки, който ималъ
смѣлостъ да каже, че той е неизвес-
тенъ за поведението на жената къмъ
Господжата му.

Докачени отъ тая произволна пос-
тъпка на Павловъ притежателя на ба-
нята и първите турици изъ града оплак-
ватъ се Г-ну Варн. Окр. Управителю
Джебарову, който, както казахъ по горѣ,
взе въ внимание тѣхното заенение.

Утѣшително е, че отъ нѣколко вре-
ме, Министерствата както на правосъд-
лието тѣй и на Вътрѣшните дѣла взе-
матъ въ внимание оплакванията на чес-
ни лица и на наслѣдението; но тѣзи до-
бра воля се изопачава чрезъ лицата на
товарени да излѣдватъ тѣзи оплаква-
ния, чрезъ кривитъ си допопнения. Виж-
да се, Г-нъ Джебаровъ е узналъ това

и ето запо е натоварелъ едно безприсътно лице да изследва Павловия произволъ, безъ да обрати внимание на заплашванията и машинациите му за да излезе и този път отъ капана.

Мнозина вѣрватъ, че и това ще остане мендеръ алжидъ; но азъ въ шълъ съмъ увѣренъ че Г-нъ Джебаровъ нѣма да поглѣди хладнокръвно на това, като гледамъ безпристрасният начинъ който е употребилъ да узпае истината и само самата истена. Това му прѣви честъ.

Стойчевъ.

Ески Джумая 20 Февруарий 1883 год.

Гне Редакторе!

Въ тѣзи дни не са е чувало какъ отиватъ общите ни работи, за това решихъ да Ви напиша искълко рѣда.

Училищата ни са посещаватъ рѣдовно отъ множество ученици и ученички, сички училищни стани съзълни, кое то не е бивало това до сега. Тукъ народъ вече е разбралъ гдѣто са очаква много иѣщо отъ училищата, затова, съкътъ глѣда дѣтето му да ходи въ училището, иъ само това е лошото че както на много места изъ България рѣдовно не са плаща на народните учители, тѣзи година тѣй сѫщо е и въ нашите градъ. — Миналата недѣля читалището „Напрѣдъкъ“ представи трагедията „Стоянъ Войвода“ и комедията „Килия“ за въ полза на училището. Полученитъ приходъ (около 150 лева) са прѣдаде за училищното настоятелство за да го употреби за училищни пособия. Слухъ ся разнеси изъ града че членовете на читалището, които за миналата година не си заплатили спомоществоването щели да си заплатятъ, дано този слухъ да е вѣренъ, че и за тѣзъ година да захванатъ да са сѫбира.

Денътъ 19 Февруарий тукъ са празнува тѣржествено, града беше обкиченъ съ флагове. Въ Парната махала са извѣрши молебенъ на когото присъстваха сички граждани, войската, ученичките, учениците съ учителите си, следъ това засвириха гайди и народъ са веселеше. За сега толкова.

Единъ Гражданинъ.

Г. Габрово 20 Февруарий.

Гне Редакторе!

Моля отдайте място въ стълбовете на уважаемия Ви листъ на съдъбуещето:

Вчера, по случай празнуването на Св. Стефанския договоръ, на площа при соборната църква Св. Богородица ся отслужи молебенъ, на който присъстваха всичкиятъ места чиновници, учители, и ученички заедно съ подвѣдомствените тѣмъ ученици и ученички, както отъ народните и училищни сѫщи и отъ Реалната гимназия и войници една рота, но жалко бѣше само това, че имаше около 20 други граждани!!!.... и следъ свършванието на молебена отправихъ се сѫдуещитъ телеграмми:

До Него Височество Български Князъ
Александъръ I.

Ваше Височество

Жителитъ отъ Г. Габрово, като празнувамъ знаменития исторически ден 19-ти Февруарий за Русия и Българския народъ и като вознасятъ най горещи молитви за дългогѣноствието на Ваше Височество, любимий нашъ Княже, поднасятъ Ви увѣрението въ тѣхните вѣрноподаннически чувства и молятъ Ваше Височество да подвъргните

Редакторъ издателъ Т. Х. Станчевъ

при стопитъ на Царя Покровителя чувства на тѣхната вѣчна признателност и всеизданина благодарност.

Градски Кметъ: Цанковъ.

С. Петербургъ

Его Императорскому Височеству Николаю
Николаевичу Старшему.

Жители города Габрово празнуя знаменитѣлниятъ ден 19-го Февруаля и вспоменай объ Вашей неутомимой дѣятельности при освобождении Болгарии, подносятъ Вашему Императорскому Височеству глубокия чувства признателности и благодарности.

Цанковъ.

С. Петербургъ

Его Високопревосходителство Николаю Павловичу
Графу Игнатьеву.

Жители города Габрово празнуя знаменитѣлниятъ для России и Болгария ден 19-го Февруаля, подносятъ Вашему Високопревосходителству чувства признателности и благодарности и хранятъ надѣждъ объ осуществление начертанной Вами Сан-Стефанской Болгарии.

Цанковъ.

Отговори Получени:

Болгария Габрово Градской Предсѣдателю
Кмету.

Глубоко трогнатъ привѣтствиемъ и чувствами вѣрашеніями въ дѣлени на жители города Габрово; душевно желаю тронаго счастия, процвѣтания дорожай мята Болгарий.

Николай.

Болгария, Габрово, Кмету.

Благодарю душевно за добрую память; да здравствуетъ и процвѣтастъ цѣлокупная Болгария; да осуществится благожелания мои Вашему Отечество.

Игнатьевъ.

Отъ Него Височество не ся получи отговоръ.

Градски Кметъ: Цанко Р. Цанковъ.

Тутраканъ, 1 Мартъ 1883 г.

Въ брой 66 на вѣстника ви прочетохме иѣкълко рѣда относително „иѣкъон отъ учителите и учениците“ въ този градъ.... Съдѣржанието на тѣзи рѣдите ни пропъзведе неприятни впечатления, и за това, молиме ви, вмѣстете настоящето ни въ единъ отъ ближнитѣ броеве на почитаемъ ви в. „Славянинъ“.

Тѣй като въ училището ни не са само единъ учитель и една учителка, по четири учители (единъ Г. З. Константиновъ по болѣсть прѣди два дни заминъ) и двѣ учителки, то всѣкай се докача отъ писмото, понеже имената се замѣтаватъ. Вѣрваме, че ако всичките читатели на вѣстника ви познаваха отблизо лицата, които съставляватъ учителското тѣло въ този градъ, тѣй както ги познаватъ и тукашните граждани, то тѣ — читателите иѣхъ да си съставятъ прави понятия именно за кого се отнася писмото; тогава виноватитъ (ако ги има) ще се каятъ за погрѣшката си, а не виноватитъ ще са спокойни, понеже съвѣтъта имъ не ги осуждава въ никакъ.

Но това като не е тѣй, както казахме по горѣ, т. е. че читателите не могатъ да си съставятъ прави понятия за писмото, то и тий като вѣрваме, че г. дописникъ ви е съобщилъ и имената, желаеме (и да са напишъ) да ги обнародвате въ единъ отъ близкитѣ броеве на вѣстника си. Тогава ако писаното е лъжа да отговаря г. дописникъ.

Приимете отличнитѣ ни къмъ вѣсъ почитания.

Учители { Д. Алексеевъ
Г. Симеоновъ

Заб. р. Да обнародваме дописката съ имѣната видѣхме за неприлично, понеже лицата са народни вѣспитатели и съ това се помрачава авторитета имъ и прѣдъ учениците и прѣдъ обществото. За по добре намѣрихме да извлечемъ изъ цѣлата дописка два рѣда и привлечемъ вниманието комуто се слѣдва за прекратение на злото. Комуто се отнася, нека се поправи, а ония, които са далечъ отъ това, съ чистата си съѣсть, не трѣба да се обиждатъ.

Огът два три месѣца насамъ въ градъ ни се намира Г-нъ Д-ръ Черневъ като окръженъ Д-ръ. Случаитѣ на разнитѣ болести, за които е той билъ призоваванъ отъ Г-да гражданиетѣ, да даде помошъ на болните, доказватъ че неговите способности стоятъ доста високо. Много болни е въздвигналъ и прописани съ ми лекове сѫ биле винаги сполучливи; това именно привляко вниманието на иѣко отъ нашите г-да съграждане, които се договаряли, да поискатъ Г-на Д-ръ Чернева за градски Д-ръ. Ний отъ своя старна препоръчваме Г-на Д-ръ Чернева, не само като искусътъ Д-ръ, иѣ и като достоенъ членъ на отечеството. Неговото достоинство, скромно и честно повѣдение, го правятъ любезентъ. Въ Свищовъ гражданиетѣ настоятели по искатъ да се повика въ градъ имъ, ако нашите Русенци бѣдятъ въ състояние да го задържатъ въ Русе, то градъ ни при другите, че има и единъ отличенъ докторъ.

ТЕЛЕГРАММА.

София, 3 Мартъ 2 ч. 25 м.

Министерско промѣнение: Кириакъ Цанковъ вѣнчни, Теохаровъ правоъдието, Агура просвѣщението, Хилковъ градежитѣ, Соболевъ управляющи финансите. Другите оставатъ.

Николай.

ОБИЛЕНІЕ.

Хотелъ Ручукъ въ гр. Русе срѣщу триумфални врати, състоящъ отъ единъ салонъ, една стая, поница и дворъ се продава. Който желае да го купи, нека се отнесе за споразумение до мене.

Русе 4 Мар. 1883.

Даскаль Станчо Поповъ.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Подписаній Арендаторъ на Видинската вамъ (Ингизала), съ настоящето си честъ имає да скобча на тѣзи г-да които тѣргуватъ съ разенъ домашненъ едъръ добитъ като: коне, волове, бикове, и пр. че които би отъ тѣхъ желали да са сѫдѣтъ съ такъвъ добитъ, то тѣ да дохаждатъ на Видинския пазаръ който става обикновено два пати въ седмицата петъкъ и сѫбота, и да си купятъ по съ умренини цинъ.

А колкото за издаванието на свидѣтелствата за продаването добитъ, азъ съмъ са постараъ да има големи улесненія на търговците при конкуренцията и продаването имъ.

Видинъ, 21 Февруарий 1883 г.

Арендаторъ на вид. вамъ.

Н. Ганчевъ и Синъ.

ОБЯВЛЕНИЕ

Честъ имамъ да извѣстя на почигаемата публика, че отварямъ въ градъ Русе адвокатско писалище, улица Флотска №-о 4200, и предлагаамъ услугите си за всѣ какъвъ родъ процеси.

За консултации приемамъ отъ 1 Мартъ вѣсъ работенъ денъ отъ 4 до 6 часа подиръ обѣдъ.

Русе 22 Февруар. 1883 год.

В. Хр. Радославовъ.

Докторъ на правото.

Единъ пощенски записъ подъ № 8,929 отъ 20 левъ парите предадени на 12 Февруаръ на Т.-Пощенската Станция въ Шуменъ за редакцията на в. „Славянинъ“, този записъ понеже и до днесъ не е полученъ, то умоляваме пощата да ни го испрати.

Редакцията.

Русчукъ скоро-печатница на в. „Славянинъ“.